

Abstrakt

Diplomová práce reviduje deset vybraných druhů sphenopteridních kapradin z karbonu a permu uložených ve sbírkách Národního muzea v Praze, Západočeského muzea v Plzni a British Geological Survey v Keyworth. Byly studovány sphenopteridní typy kapradin na základě reprodukčních orgánů získané metodou macerace rostlinných otisků. Sporangia a jejich annulus jsou důležitými diagnostickými znaky pro jednotlivé rody a druhy sphenopteridních kapradin a u vybraných druhů nebyly dosud popsány. Byly studovány následující druhy *Boweria schatzlarensis*, *Myriotheca anglica*, *Renaultia crépini*, *Sturia amoena*, *Discopteris* sp., *Zeilleria hymenophylloides*, *Zeilleria avoldensis*, *Scolecoperis elegans*, *Waldenburgia corynepteroides* a *Oligocarpia gutbieri*. S výjimkou druhu *Waldenburgia corynepteroides*, *Scolecoperis elegans*, *Zeilleria hymenophylloides* a *Zeilleria avoldensis* byl studován typový materiál. U druhu *Boweria schatzlarensis* macerace ukázala laterální annulus, zatímco u *Myriotheca anglica* je annulus buď laterální a nebo spíše speciální typ umístěný po stranách sporangia. Určení typu annulu (laterální annulus) u *Renaultia crépini* rovněž umožnilo zařadit tento druh k rodu *Tenchovia* (nová kombinace *Tenchovia crépini*). U druhu *Sturia amoena* macerace ukázala prstencový annulus. Dále byl studován druh *Discopteris* sp., kde u sporangií je vidět laterální annulus. U *Zeilleria hymenophylloides* byly zjištěny paracytní průduchy. U druhu *Zeilleria avoldensis* výsledky macerace sporangií potvrzují příslušnost ke kapradinám a nikoli pteridospermám. U *Scolecoperis elegans* macerace potvrdila dobře zachovaná synangia a spory typu *Punctatosporites* sp. Dále u druhu *Waldenburgia corynepteroides* macerace ukázala dlouhá úzká sporangia a spory typu *Granulatisporites*. U *Oligocarpia gutbieri* macerace potvrdila sporangia s prstencovým annulem.